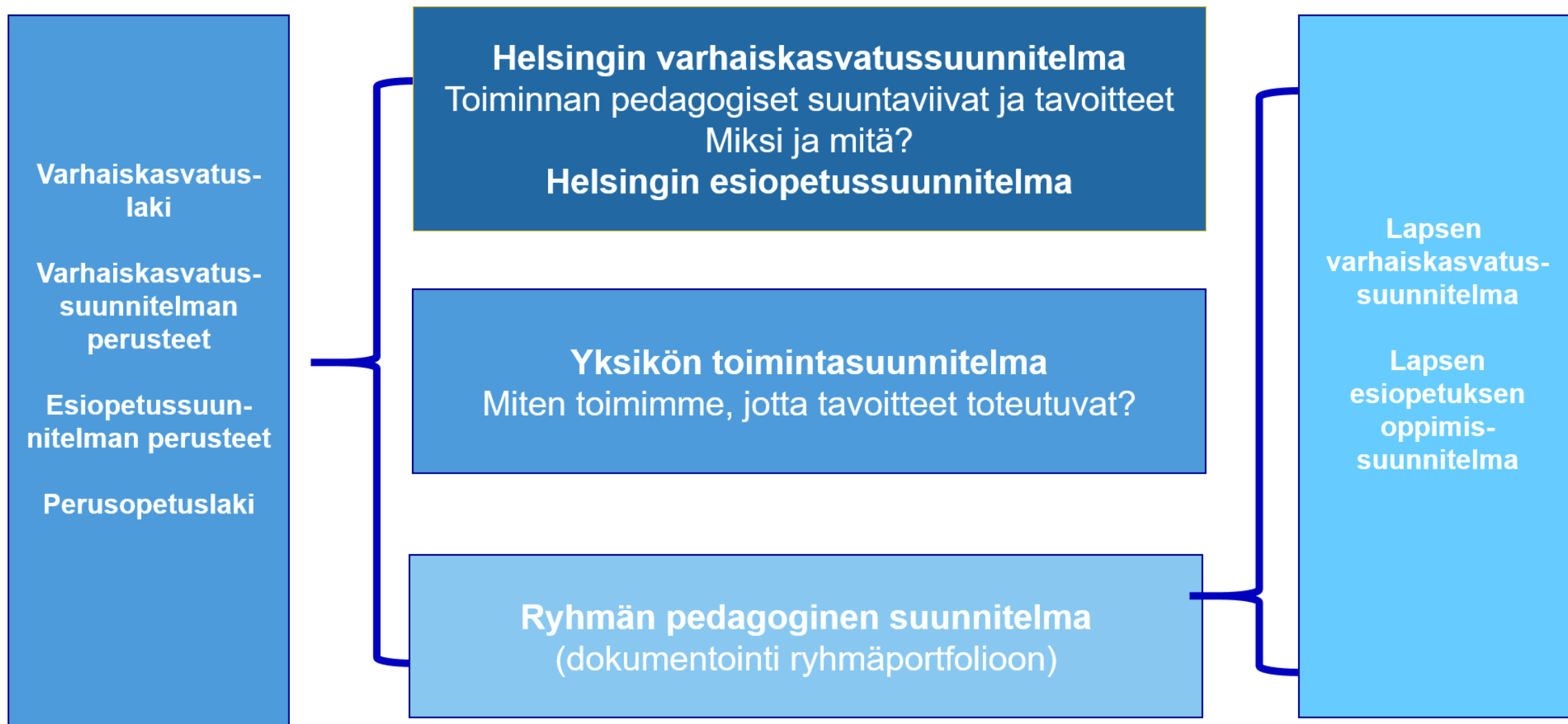

Toimintasuunnitelma 2020-2021

Varhaiskasvatusyksikkö Nurkka-Savotta

Helsingin varhaiskasvatusta ja esiopetusta määrittävät ja ohjaavat asiakirjat

Toimintasuunnitelma

Toiminnan arvioinnin tueksi

Esimerkki toimintasuunnitelman laadintaa ohjaavista kysymyksistä

~~~~~  
Onko yhteinen arvoperusta kaikkien työntekijöiden tietoisuudessa ja sitoudutaanko siihen?  
~~~~~

Mitä on tehty alueellisen yhteisöllisyyden edistämiseksi huoltajien ja muiden varhaiskasvatuksen toimintamuotojen kanssa?
~~~~~

Miten kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja ympäristötietoisuutta edistävää tarjontaa on hyödynnetty?
~~~~~

Miten on onnistuttu säilyttämään lasten yhdenvertaisuus ja mahdollisuus olla osallisena omana arvokkaana itsenään?
~~~~~

Ovatko toiminta- ja oppimisympäristöt erilaisuutta kunnioittavia ja tasa-arvoa edistäviä?
~~~~~

- Varhaiskasvatusyksiköt laativat vuosittain Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuvan toimintasuunnitelman. Toimintasuunnitelmassa kuvataan toiminnan järjestämisen pedagogiset periaatteet.
- Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmasta, esiopetussuunnitelmasta ja strategiasta nousevat tavoitteet ohjaavat toimintaa ja suunnitelmaan kirjataan toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Arviointi on systemaattista ja jatkuvaa ja se perustuu niille tavoitteille, joita Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa toiminnalle asetetaan.

Ryhmän pedagoginen suunnitelma – ryhmän toiminnan suunnittelu

- Lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin (Lapsen vasu) kirjatut lasten vahvuuksista ja tarpeista nousevat pedagogiset tavoitteet ja toimenpiteet muodostavat pohjan ryhmän pedagogiselle suunnitelmalle ja toiminnan suunnittelulle.
- Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ja oppimisen alueet huomioiden.
- Esiopetuksessa ryhmän suunnitelman pohjan muodostavat Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmat ja esiopetuksen opetussuunnitelman tavoitteet.

Työtämme ohjaavat arvot

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Helsinkiläinen varhaiskasvatus perustuu Valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelmanperusteissa määritellyille arvoille sekä Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021.

Yksikön toimintakulttuuri

- Yhdessä lasten kanssa luomme ilmapiirin ja suunnittelemme oppimisympäristön, joka on lapsen näkökulmasta ihanteellinen: turvallinen, iloinen, houkutteleva, kannustava ja vuorovaikutuksellinen
- Toiminnan porrastaminen antaa aikaa ja tilaa monipuoliselle leikille ja toiminnalle niin sisällä kuin ulkonakin. Pidämme leikkiin/toimintaan tarvittavia välineitä esillä. Vaihdamme välineitä ryhmien välillä. Kameraa ja tablettia käytämme oppimisen tukena ja rikastuttamaan erilaisten teemojen sisältöjä.
- Päiväkotimme läheisyydestä löytyy kirjasto ja monipuoliset ulkoilumahdollisuudet esim. Nurkan leikkipuisto, Omppupuisto, Kalkkikallio, ja luonnonsuojelualue Roosinmäki. Nämä tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet liikkumiseen ja tutustumiseen luonnon moninaisuuteen.
Helsinki tarjoaa lapsille paljon monipuolista nähtävää ja koettavaa esim. ajankohtaisia kulttuuritapahtumia ja näin hyödynnämme lasten mielenkiinnon mukaan koko kaupunkia oppimisympäristönä.
- Tutustumme suomalaiseen kulttuuriin ja kulttuuriperintöön lasten kanssa mm. erilaisten teemojen, tapahtumien, musiikin, satujen, kertomusten, kuvien ja kirjojen avulla. Vietämme suomalaiseen kulttuuriperimään kuuluvia juhlia lasten ja perheiden kanssa mm. Runebergin päivä, Kalevalan päivä, Pääsiäinen, Vappu, Äitienpäivä, Juhannus, Aleksis Kiven päivä, Isänpäivä ja Jouluku.

Esiopetus vy Nurkka-Savotassa

- Esiopetuksessa noudatamme Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Laadimme lapsille syksyllä lapsikohtaisen esiopetuksen oppimissuunnitelman yhdessä vanhempien kanssa. Jokaisella esiopetusryhmällä on myös oma ryhmän pedagoginen suunnitelma, jossa huomioidaan lasten vahvuudet, mielenkiinnon kohteet sekä tarpeet. Huomioimme lapsille ominaiset tavat toimia, kuten leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen, taiteileminen.
- Toteutamme lapsia osallistavaa, sukupuolisensitiivistä kasvatusta ja opetusta. Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun monin eri tavoin, esimerkiksi kertomalla toiveistaan spontaanisti ja kysyttäessä yhteisillä kokoontumisilla. Aikuisen kanssa käytävät tuumaustuokiot ja pienryhmissä tapahtuvat keskustelut mahdollistavat jokaisen lapsen osallisuuden. Lapset suunnittelevat esimerkiksi jumppahetkiä, retkikohteita ja leikkejä sekä harjoittelevat omatoimisuutta ja ongelmanratkaisutaitoja. Lasten mielenkiinnon kohteita kuunnellaan ja havainnoidaan ja niihin tutustutaan tarkemmin. Lapsilta tulleista ajatuksista ja ideoista muodostetaan laaja-alaisia kokonaisuuksia esiopetussuunnitelman tavoitteet huomioiden.

Kannustamme hyviin kaveritaitoihin

Ryhmäytymiselle annetaan aikaa ja pedagogista panostusta; vuorovaikutusleikit ja yhdessä kokeminen rakentavat positiivista yhteishenkeä. Havainnoimme ja tuemme lapsia yksilöllisten tarpeiden mukaan ja varmistamme jokaisen lapsen liittymisen ryhmään.

Ryhmän yhteishengen luomisessa keskeistä on lasten kaveritaitojen kehittäminen, sensitiivinen aikuinen ja myönteinen ilmapiiri

- Kaveritaidot ovat opittavissa olevia taitoja: tervehtiminen, kiittäminen, esittäytyminen, avun pyytäminen, mukaan meneminen, ohjeiden noudattaminen ja antaminen, anteeksi pyytäminen, kohteliaisuuksien sanominen, keskusteleminen, kysyminen.

Meillä on käytössä joka ryhmässä kiusaamista ennaltaehkäisevä eläinlasten elämää –materiaali pöytäteatteri ilmaisun tavoin.

- Teemoina: mm. auttaminen, ulkopuolelle jättäminen, itsetunto, kannustaminen, hyväksyminen, suru.

Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatusyksiköissä käynnistetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laadinta 2020-2021.
- Suunnitelmien laadinta käynnistyy vuoden 2020 loppuun mennessä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen kartoituksella ja siihen osallistuu koko yhteisö.
- Kartoituksesta nostetaan alkuvuoden 2021 aikana esiin 2-4 toimenpidettä, joiden edistämiseksi laaditaan suunnitelma ja aikataulutus. Suunnitelma jaetaan huoltajille tiedoksi.

Toimintakauden tavoitteet

Helsingin kaupungin strategiasta nousevat yhteiset tavoitteet:

1. Mahdollistamme jokaiselle oppijalle yksilöllisesti sopivia tapoja oppia ja opiskella.

- TAE 2020 Digitaalinen ryhmäportfolio käyttöönotetaan jokaisessa päiväkodin lapsiryhmässä ja leikkipuistoissa. Portfolio kootaan kaikissa yksiköissä yhtenäiselle verkkoalustalle/digitaaliseen oppimisympäristöön. (syksy 2020)
- TAE 2021 Varhaiskasvatuksessa päiväkodin jokaisen lapsiryhmän pedagogista toimintaa arvioidaan yhteisellä arviointimallilla ryhmän pedagogisessa suunnitelmassa. (kevät 2021)

2. Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä (liite 1)

- TAE 2021 Rakennetaan kulttuuripolkua varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa (kevät 2021)
Tarkentuu talousarvioesityksen käsittelyn myötä.

Yksikön toimintakaudelle asettamat omat tavoitteet

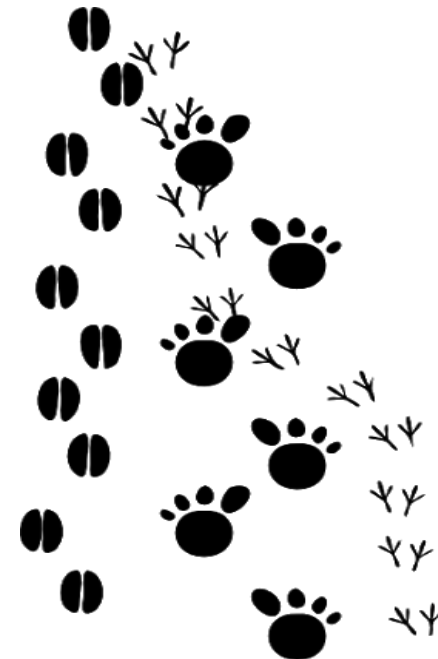
Tiedonhalun ja oppimisen tukeminen

- Nostettu 2019 asiakastyytyväisyyskyselystä. Vanhemmat äänestivät kolmesta vaihtoehdosta tärkeimmäksi Tiedonhalun ja oppimisen tukemisen. Tutkimuskaappi/-kori -idea toteutetaan yhdessä lasten kanssa. Kaapista löytyy ideoita ja materiaalia, jotka innostavat tutkimaan, kokeilemaan ja ihmettelemään. Kahdenkeskisillä tuumaustauoilla jutellaan lapsen kiinnostuksen, kohteista kaverisuhteista, siitä mitä hän jo osaa ja mitä hän haluaisi

Koko kaupunki oppimisen ja työnteon ympäristönä

Liite 1

- Jokainen ryhmä toteuttaa ilmiöpohjaisen teeman ”Luonto ja eläimet” viikoilla 3-7
- Lasten kanssa pohdimme ja suunnittelemme, miten teema voidaan toteuttaa. Tartumme lasten ehdotuksiin ja laajennamme teeman ilmiöpohjaiseksi kokonaisuudeksi.
- Ryhmät työskentelevät mahdollisuuksien mukaan luonnossa, ja toteuttavat siellä vähintään yhden toimintatuokion.
- Teemme ”Luonto ja eläimet”-teeman näkyväksi dokumentoinnilla, ja järjestämme kokoavan näyttelyn viikolla 7.
- Jokainen ryhmä laatii oman haastattelupohjan lasten kokemusten selvittämiseksi. Haastattelu tehdään kotona yhdessä vanhemman kanssa, näin osallistamme perheitä.
- Toteutamme ilmiön yhdessä Puistolan kirjaston kanssa.

Varhaiskasvatuksessa aloittaminen

Lapsen varhaiskasvatus alkaa mahdollisuuksien mukaan n. viikon mittaisella tutustumisella 1-2 viikkoa ennen varhaiskasvatuksen alkamista yhdessä huoltajan kanssa. Aluksi lapsi tulee leikkimään pihalle ja päivää pidennetään sovitusti lapsen ikä huomioon. Huoltaja on tutustumisen aikana lapsen mukana kaikissa tilanteissa. Varhaiskasvatuksen aloituksen päätöspäivästä lähtien lapsi voi jäädä päiväkotiin ilman huoltajaa. Päivähoitomaksut ja vakuutukset ovat silloin voimassa.

- **Lapsiryhmien muodostaminen, ryhmästä toiseen siirtyminen ja opinpolun jatkumo**

Lapsiryhmien muodostamisessa otetaan huomioon lasten ikä, lasten tarpeet ja kaverisuhteet sekä lasten osallisuuden toteutuminen. Ryhmistä muodostetaan pedagogisesti toimivia

Lasten siirtyessä ryhmästä toiseen otamme pedagogisten perusteiden lisäksi huomioon lasten ja perheiden toiveet mahdollisuuksien mukaan ja muutoksesta tiedotetaan huoltajille ja lapselle ajoissa. Ennen uuteen ryhmään siirtymistä henkilökunta käy ns. siirtokeskustelun johon vanhemmat osallistuvat halutessaan. Lapsen siirtyessä toiseen päiväkotiin henkilöstö huolehtii tiedonsiirrosta uuteen ryhmään sovitusti vanhempien kanssa.

Esiopettajat tekevät tiivistä yhteistyötä lähikoulujen kanssa koko esiopetuslukuvuoden ajan. Esioppilaat jaetaan yhteistyöryhmiin viimeistään keväällä sen mukaan mihin kouluun he menevät. Huoltajien suostumuksella leopsit siirtyvät kouluun ja koulujen laaja-alaiset erityisopettajat käyvät esiopettajien kanssa tiedonsiirtokeskustelun.

- **Lapsen vasun ja Leopsin laadintaan liittyvät yhteiset toimintatavat**

Lapsen varhaiskasvatus suunnitelman ja esiopetuksen oppimissuunnitelman laadinnasta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksenopettaja. Aloituskeskustelu käydään huoltajien kanssa heti hoitosuhteen/esiopetuksen alussa. Yhdessä ryhmän muun henkilökunnan kanssa lapsen vahvuuksia ja mielenkiinnon kohteita havainnoidaan ja dokumentoidaan (tuumaustauot). Vasu ja leops keskustelu pidetään huoltajien kanssa n. 2kk lapsen hoidon/esiopetuksen aloituksesta.

Lasten vasujen ja leopsien pohjalta laaditaan ryhmien pedagogiset suunnitelmat.

Viestintä ja yhteistyö

Yhteistyö huoltajien kanssa:

- Tiedotamme koteihin toiminnasta ja tapahtumista sähköpostitse tai tiedotteilla, jotka ovat luettavissa ryhmien ilmoitustaululla.
- Huoltajat voivat kertoa toiveitaan ja mielipiteitään vasu- ja leops-keskusteluissa, vanhempainilloissa sekä arjen kohtaamisissa. Akuuteissa asioissa olemme yhteydessä huoltajiin puhelimitse.
- Kevään 2021 otamme käyttöön Teamsissa olevat ryhmäkohtaiset portfolioit, joista lapset ja huoltajat näkevät kuvia, videoita ja tarinoita toiminnasta viikoittain.
- Keväällä syksyllä aloittaville uusille lapsille ja perheille lähetetään kutsukirjeet, joissa heidät toivotetaan tervetulleiksi päiväotiin ja uuteen ryhmään. Kirjeessä kerrotaan syksyn tutustumisillasta.
- Lukuvuoden aikana järjestetään erilaisia juhlia ja tapahtumia, joihin huoltajat voivat osallistua.

Yhteistyötahot:

- Alueen kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja (KVEO) ja ”suomi toisena kielenä” (S2) –opettaja
- Jakomäen ja Puistolän neuvolat ja terveysasemat
- Alueen koulujen yhteistyö esiopetuksen kanssa; Puistolän peruskoulu ja Puistolänraitin peruskoulu
- Kirjastopalvelut
- Leikkipuistot
- Seurakunta
- Helsingin kulttuuritarjonta
- Eri oppilaitokset: Yliopisto, ammattikorkeakoulu ja ammatilliset oppilaitokset
- Muut alueen päiväkodit
- Tulkkipalvelut

Dokumentointi ja arviointi

Tavoitteena on tehdä näkyväksi lasten toimintaa ja oppimista päiväkodissa

- Lapset saavat kertoa toiveistaan esim. tuumaustaukojen, haastattelujen tai esim. toive-puiden kautta.
- Dokumentoimme toimintaa laittamalla lasten töitä, kuten piirustuksia ja tekstejä esille.
- Lapset ovat osallisena dokumentoimassa toimintaa esim. kuvaavat ja videoivat
- Ryhmäportfolion käyttöä harjoitellaan syksyllä 2020 ja otetaan käyttöön keväällä 2021.
- Arviointia tapahtuu arjessa yksittäisten tiimien, koko henkilökunnan ja huoltajien kanssa päivittäin. Huoltajilla on mahdollisuus arviointiin vasu-ja leops keskusteluissa sekä asiakastytytyväisyyskyselyssä.
- Tiimit arvioivat toimintaansa tiimipalaverissa. Ryhmän oma toimintasuunnitelma on jatkuvan arvioinnin kohde.